

Poglavlje 1

Sa vrha brda Vidikovca, Ješko je pogledom mogao da obuhvati celo ostrvo.

Veverice i ježevi su danima dovlačili grane na vrh brda. Sve je bilo spremno za logorsku vatru. Grane su bile poslagane u tako visoku gomilu da je Ješko jednostavno morao da se popne na njen vrh. Bio je dovoljno star da u tome uspe i dovoljno mlad da poželi da uradi tako nešto. Hitro je skakao sa jedne grančice na drugu, mašući repom radi ravnoteže, sve dok nije stigao do samog vrha gde je zastao da bi otresao mahovinu sa krzna dok se kandzicama zadnjih šapa čvrsto držao za granu. Njegovo krzno je i dalje bilo boje svetlog meda, a samo je na vrhovima ušiju i na repu bilo riđe, kao kod ostalih veverica. Kad se uspravio i zatresao ušima, pogled je počeo da mu luta Magličastim plaštom i on se osećao kao gospodar celog ostrva.

Večeras je noć zvezda jezdilica. Životinje će se ovde okupiti čim malo zahladni, zapaliće logorsku vatru, posmatraće kako se zvezde komešaju i plešu nebom koje tamni, a onda će pogađati šta će se sledeće lepo desiti.

Šuma sasa se prostirala pod njim prema jugu, a prvi jeseni dašak počeo je da pretvara njeno lišće u nežno zlato. Tamo dalje, na obali, vidre su igrale jure. Čitava flota malih čamaca sa veslima ljuljuškala se na vodi. Ješku nikada nije bilo jasno zašto vidre toliko vole čamce kada su tako odlični plivači. Možda im se dopada sve što ima veze sa vodom.

Visoki brod stajao je usidren kraj mola. Jedra su mu bila skupljena, a ukrasna statua na pramcu presijavala se na suncu. Veverice i vidre su se postrojile u lanac i istovarivale brod, dodajući jedna drugoj sanduk po sanduk. Ješko je pogađao šta bi moglo biti u tim sanducima. Vuna za ogrtače, boja za radionice, ili vino neke čuvene berbe za podrume kralja Četka? Sutra će i on biti tamo dole i obavljajući ozbiljan posao, posao za odrasle mužjake: pomagaće da se drvena građa utovari na brod.

Nije želeo da razmišlja o sutrašnjem danu. Čvršće se uhvatio zadnjim kandžicama za granu, pa se izvio još malo kako bi iznad vrhova drveća ugledao dvorac Magličastog plašta, a srce mu je odmah poletelo ka njemu.

Dvorac je bio mesto za kojim je žudeo. Stajao je na visokoj litici poput statue i uzdizao se do neba. Toliko je blještao na suncu da se činilo da su mu cigle ružičaste poput školjki i sjajne kao zlato. Zastava na tornju se vijorila na vetru. Mlada veverica je skakutala uz stepenike noseći nešto u kotarici, a stražari krtice se ukloniše da je propuste. Možda je to jedna od kraljičinih sluškinja. Ješko joj pozavide. Zavideo je čak i krtici iz kuhinje koja je provirila kroz prozor u prizemlju i prosula prljavu vodu u kanal. Život u dvorcu mora da je divan svima, od kralja u Prestonoj dvorani do krtica u perionici. I on je bio tamo, naravno. Svi žitelji Magličastog plašta pozivani su u dvorac tokom svečanosti, kao što je ona za Prolećni festival. Jabučka je pričala da su se kada je ona bila mala tamo održavale brojne prekrasne gozbe i svetkovine sa zakuskama, muzikom i vencima od cveća. Sada ih više nije bilo tako često, ali je Ješko barem znao kako je to stajati u prostranoj svečanoj dvorani.

Bio je tamo na dan krštenja princa Bupka, sina jedinca kralja Četka i kraljice Vretenke. Toga dana kao da su se svi ostrvljani sjatili u dvorcu.

Na zidovima su visile čarobne tapiserije, sa vezenim i tkanim slikama iz života na ostrvu, ali nije bilo ni vreme

ni mesto da ih bolje razgleda. Zbunio se još na stepeništu. Ješko se pitao kako su životinje uopšte pronalazile izlaz.

Povorka je bila veličanstvena. Najpre su ušle životinje iz Kruga, a potom se začuo uzdah divljenja kada su tri kapetana sa ostrva Magličasti plašt ponosno stupila u predvorje u blještavim zlatno-srebrnim odorama i sa zlatnim vencima na glavama. Predvodio ih je Žirko, iza koga je išao Krcko, a nakon njega vidra Taja. Iza njih je išao brat Jelko hramajući, odeven u beli haljetak bez ikakvih ukrasa. Na kraju, iza svih, išao je visoki, snažni i veličanstveni kralj Četko, a pored njega kraljica Vretenka. Oboje su bili ogrnuti plaštovima sa kojih su, kao iz izloga juvelirnice, blještali dragulji svih boja. Sa njima je bila i kraljičina družbenica, veverica gospa Jasika, koja je u naručju držala princa Bupka, nemirnu bebicu veselih okica.

Ceremonija se završila tako što je brat Jelko visoko podigao princa Bupka i blagoslovio ga, dok su se sve životinje propinjale na vrhove šapa kako bi ga videle.

To je bio poslednji put da je Ješko bio u dvorcu. Odvojivši pogled od njega, zagledao se u začaranu izmaglicu koja je okruživala ostrvo i štitila ga tako dobro da je tek poneki brod uspevao da doplovi do njega. Ako bi meštani hteli da otplove sa ostrva, ne bi više mogli da

se vrate. Izmaglica bi ih sprečila. Vidre su pazile da ne veslaju izvan izmaglice.

Baš kad je pokušao da izračuna koliko još ima do sumraka, jedna šišarka ga pogodi u rame.

„Pravi se važan”, začuo je glas jedne veverice.

„Ma pusti ga”, dodala je druga.

Na vrh brda stigoše još dve veverice – Pabirčica i Pucka. Njih dve su bile nerazdvojne drugarice i kad god bi srele Ješka uvek su delovale kao da mu spremaju neku pakost. Pucka se trudila iz petnih žila da započne kavgu, dok je Pabirčici svađa bila u krvi.

Ješko pogleda iza njih i vide još životinja koje su se probijale uzbrdo. Veverice su koristile prečicu, skaćući sa jednog drveta na drugo.

Iza Pabirčice i Pucke išla je Ješkova najbolja drugarica Igljica, ježica neobično oštih bodlja, a oko nje su, na sigurnoj udaljenosti od njenih bodlja, skakutale male veverice, koje su jedva bile dovoljno stare da se same popnu na Vidikovac. Iza njih je teškim hodom išla Ješkova pomajka Jabučka i uglavnom se držala puteljka. Kada je ipak skočila na granu, ona se opasno savi pod njom.

„Ješko!”, uzbuđeno je zapištala jedna veveričica.

„Pa to je Ješko!”, povikala je druga i potrčala ka njemu.

„Čekajte me dole!”, doviknuo im je on. Kad bi sve one pokušale da se popnu do njega, grane ih verovatno ne bi izdržale, pa se zato on sjurio do njih. Bio je omiljen među malim vevericama i sve su se za tren oka okupile oko njega. Jedne su htele da ih nosi na krkače, dok su mu druge pružale šapice da ih zavrti ukруг. Došla je i Iglīca i stala kraj njega.

„Eno kapetana Krcka na plaži”, reče mu. „I kapetana Taje.”

Ješko pogleda ka obali i ugleda Tajū kako stresa vodu sa sebe i valja se po pesku da bi osušio krzno. Kapetan Krcko je stajao pored njega i pridržavao mu ogrtač.

Ostrvo je imalo trojicu kapetana i svi oni su bili prijatelji iz detinjstva. Kasnije su ih izabrali za paževe u dvorcu, a posle i za članove Kruga. Nedavno su dobili kapetanske činove i tako postali najviši oficiri na ostrvu.

Kapetan Žirko je bio kraljev najverniji prijatelj i savetnik i uglavnom nije izlazio iz dvorca. Kapetan Taja je oduvek vodio posebnu brigu o obali i o bićima koja žive kraj vode, dok se Krcko najviše bavio šumama i žiteljima Šume sasa – izgledalo je da ga čak i Ješko zanima.

On je bio Ješkov veliki junak. Da ga je neko pitao šta želi da bude kad poraste, mogao je iskreno da kaže: „Želim da budem kao kapetan Krcko.” Ali nikome to nije rekao. To

je bio njegov dragoceni san o kojem nije trebalo pričati. Samo bi ga ismevali.

Uostalom, niko ga nije ni pitao. Utovarivaće on drvnu građu na brodove do kraja života.

Najmlađa veverica pade i zajeca. Ješko je podiže, sede na panj i uze mladunče na krilo, a Iglica se smesti pored njega.

„Zar ovde gore nije prekrasno?“, upitala ga je. „Vidi onaj brod!“ Onda je spustila pogled. „Izvini.“

„U redu je“, reče Ješko. „Nema veze.“ Znao je da nije imala nameru da ga podseti na istovarivanje brodova.

Pucka se odjednom stvorila iza njih.

„Gle, gle, Iglica i dalje govori sa nama“, počela je zajedljivo.

„Šta ti imaš s njim, Iglice, kad će on sutra da naporno radi, a ti ćeš da slikaš, tkaš, šiješ, praviš tapiserije i ko zna šta još. Ti si dvorska veverica. Tako talentovana, zar ne? I privilegovana. Iznad svih nas.“

Iglica joj naglo okrenu leđa.

„Jaooo!“, vrisnu Pucka.

„Da li sam te povredila bodljama?“, brižno je zapitala Iglica. „Ne bi trebalo da mi se toliko približavaš. Ješko, ne obraćaj pažnju na nju.“

„Mora da se raduješ sutrašnjem danu“, primeti Ješko.

„Ne volim da o tome govorim”, reče ona nespretno.

„Zašto? Je l' zato što su tebe izabrali za obuku u dvorcu a mene nisu?”, upita Ješko. „Pričaj koliko ti je volja. Baš mi je drago zbog tebe. Samo što...”

Pogledao je ponovo ka obali. Kapetan Krcko nije više bio tamo. Na molu je sedelo nekoliko mornara i vidri, koje su brčkale šape u vodi.

„Sanjao sam nešto”, tiho joj je saopštio. „Ponekad mi se čini da sam predodređen za nešto izuzetno.” Vrteo je šapama. „Možda je to zato što ne znam ko sam. Čak ne znam ni kako sam dospao ovamo. Ne znam ko su – ili ko su bili – moji roditelji. Čak i ne izgledam kao vi. Jabučka mi stalno govori da sam poseban. Zato sam mislio da sam, možda, predodređen za nešto. Ja sam... Nećeš mi se smejati?”

„Naravno da neću!”, odgovori Iglica.

Ne bi to mogao da kaže nikome osim njoj.

Čak mu je i pred njom bilo neprijatno.

„Ja sam rođen u noći zvezda jezdilica”, rekao je. „Nakon tih noći treba da se dogode prelepe stvari, ali mislim da ta moja noć nije bila propraćena ničim posebno uzbudljivim. Kao da... ovaj, kao da sam se dogodio *ja*. Kao da su me te noći poslali ovamo i kao da treba da obavim nešto od životne važnosti. I zaista, mnogo sam se tru-

dio u svemu što sam do sada radio. Znao sam da nisam jedan od vas i da moram da uložim mnogo truda da bih to postao. Eto, *uložio* sam mnogo truda, ali ništa nisam postigao. Utovarivaću brodove do kraja života.”

„Zašto misliš da ćeš to raditi do kraja života?“, upita Igllica. „Možda ćeš nastaviti kao...”

Ućutala je jer se Jabučka konačno pojavila na vrhu brda. Zagledala se u usidreni brod i posmatrala ga je sve dok nije povratila dah.

„Utovarivanje brodova!“ progundala je i sručila se kraj njih. Panj se zaljuljao pod naglim opterećenjem, a veve-ričica u Ješkovom krilu je zacvilela. „Sad sve rade kako ne valja. U stara vremena nismo tako radili. Tada nismo imali radne akcije, a ipak smo sve završavali i mnogo više smo se zabavljali.”

Ješko i Igllica se pogledaše sa prikriivenim osmehom. Nije bilo svrhe suprotstavljati se Jabučki kada se ona namerači da nešto kaže.

„I svi brodovi su bili utovareni i istovareni, a svi orasi, lešnici, bobice i ostali plodovi pokupljeni i uskladišteni. I pleli smo ogrtače, pravili sirupe, išli na pecanje, radili na brodovima i u dvorcu i spravljali lekove i čistili gnezda. Sve smo to radili i uradili. A danas, čas jedna, čas druga radna akcija. Nije nego!” Osvrnula se očekujući podršku.

„Pa je l' tako?”

„Jeste, Jabučka”, potvrdi Igllica.

„Sad se, kao, ide na te radne akcije, a u davna vremena ustaneš ujutru i kažu: ‘Da se sve vidre na Zapadnoj obali prijave za čišćenje plaže’, ili: ‘Sve veverice iz Šume sasa na raport u skladište šiškarki’, i sve tako. Evo, Ješko se brine o malima – ej, zdravo, mala! – vere se po drveću i radi ono što i treba u tim godinama, a sad mora da ide da...”

„Istovaruje drvnu građu!”, piskavo dobaci Pabirčica i zakikota se.

Igličine bodlje se nakostrešiše. „A kojim ćeš se poslom ti baviti, Pabirčice?”, upitala ju je umilno.

„Još mi nisu rekli”, odgovori Pabirčica protežući se i sležući ramenima. „Još razmišljaju šta će sa mnom. Možda će me primetiti da radim u dvorcu.”

Ponovo se proteгла. „Naravno, pretpostavljam da me neće primiti, ali baš je lepo što su me uzeli u razmatranje.”

„Ko ti kaže da su te uopšte uzeli u razmatranje?”, upita je Igllica.

„Šta te se tiče?”, odbrusi Pabirčica i dodade šapatom: „Trebalo je da te škartiraju čim si se rodila.”

„Škartiraju?”, ponovi Ješko. „To nije smešno!”

„A to je još nešto što se u stara vremena nije moglo desiti”, srdito će Jabučka. „Nije bilo škartiranja.”

Male veverica na Ješkovom krilu se okrenu da ga pogleda.

„A šta je to škartiranje?”, upitala je radoznalo.

„Ništa dušo, nije to za tvoje malene uši”, reče joj Jabučka.

„Prošle nedelje su izdvojili jednu novorođenu krticu za škartiranje”, glasno će Pucka.

„Dosta više!”, viknu Jabučka.

„Ali prirodno je da slabašne ubiju, zašto da ne?”, dodade Pabirčica, a Iglica uze malecku za šapu i odvede je dalje da se igraju. „Surovo je pustiti ih da žive ako su nejadi ili ako nisu u redu. Daleko je pametnije poubijati ih. A to se radi veoma brzo.”

„Najpre ih drogiraju, je l' tako?”, reče Pucka.

„Dosta više”, odbrusi im Jabučka preko ramena.

„To je strašno, a u stara vremena nikada tako nešto nisu radili.”

Pabirčica ustade i ispravi se. „To je kraljev zakon!”, prosihtala je razjareno. „Ne možete da kažete da kralj greši!”

Sve životinje na ostrvu Magličasti plašt stavile bi ruku u vatru za kralja, toliko su mu bile odane, i to oduvek. Bilo je nezamislivo okrenuti se protiv kralja. Ježevi su oduvek

bili čuveni po marljivosti i odanosti, vidre po hrabrosti i smislu za humor, a veverice po bistrom umu. Krtice provode toliko vremena pod zemljom da ih je teško bolje upoznati, ali zna se da su odlučne i pouzdane.

„On je stvarno dobar kralj, baš dobar kralj”, složila se Jabučka odlučno. „Samo što ima neke čudne zakone. Kao što je taj... ’bacila je pogled na malu vevericu koja se otrgla od Igllice i počela da se pentra uz Ješkovu nogu’...taj zakon o kojem smo upravo pričale, kao i onaj o radnim akcijama. A to, u stvari, nisu dobri zakoni; ovaj što smo pričale, to je loš zakon, nema ništa dobro u njemu, ne mož’ da ima; al’ je zato on dobar kralj, mlogo dobar kralj, samo mu ti zakoni ništa ne valjaju; eto šta je, samo ima neke loše zakone.”

„Molim?” reče Ješko.

„Jao, nemoj sad da sve ovo ponavlja”, uzdahnu Pabirčica.

„Neće valjda”, tiho će Igllica. „Moja mama nosi još jednu bebu i samo se nadam i molim da sve bude u redu. Ne bih podnela da...”

Ješko spusti pogled na malenu koje se zagledala u nešto.

„Beba će biti dobro”, rekao je.

„Škartiraju čak i bebe koje su samo malo slabašne i sitne”, reče Iglica. „Ili one koje malčice šepaju, ili su kratkovidne.”

„U šta se to malecka zagledala?” Jabučkin ton je zahtevao precizan odgovor. „O, vidi ti njega!”

„Evo kapetana Krcka!”, uskliknu Ješko. Uspravio se na zadnje šape i zamalo ispustio malu vevericu kad je kapetan Krcko skočio sa drveta i spustio se na vrh brda.

„Dobro jutro!”, pozdravio ih je. „Ala će to biti lepa logorska vatra!”

Kao kapetan, nosio je zlatni venac na glavi, a o pojasu mač. Sav zbunjen i uzbuđen, Ješko mu se nespretno pokloni, grozničavo razmišljajući da li mu je krzno prljavo ili slepljeno. To je problem sa svetlom dlakom. Vidi se svaka mrlja. Kamo sreće da je našao da radi nešto što ostavlja bolji utisak od običnog čuvanja mladunaca. Promucao je otpozdrav.

Jabučka mu se nespretno poklonila, pomalo gubeći ravnotežu pri tom. „Dobro jutro, kapetane Krcko, divnog li jutra, gospon kapetane Krcko; poslagasmo grančice za vatru, gos'n, svi smo spremni za zvezde; imaćemo ovde i zakusku, evo ja donela malo od mog sirupa od jabuke i mentola, 'oćete da probate, gospon?”

Ješko od sramote stisnu pesnice. Jabučkin sirup je bio na glasu kao izvrsno sredstvo protiv insekata, ali mu je ukus bio grozan.

„Hvala, gazdarice Jabučka, ali proći će mi dan lepo i bez tog zadovoljstva”, odgovori Krcko. „Nego sam hteo nešto da porazgovaram sa mladim Ješkom, ako smem. Ješko, molim te pođi sa mnom!”

Zapanjen, Ješko je pokušao da kaže da polazi. Tražeći bilo kakvu pomoć, pogledao je Jabučku, ali od nje nije ništa dobio. Jedva se setio da treba da preda malu vevericu Iglici. Tresao je prašinu sa krzna dok je hitao ka kapetanu Krcku, pa se potom zajedno uputiše stazicom nizbrdo.

Krcko ga je ispitivao o Jabučkinom zdravlju, o poslu koji su odabrali za njega i o jesenjoj berbi, dok se Ješko upinjao da nađe najprikladnije odgovore, da kaže nešto pametno, ali da ne ispadne da se pravi važan. Kapetan Krcko je bio tako prirodan i prijateljski raspoložen da je Ješko vremenom zaboravio na svoj stid. Konačno, Krcko se okrete ka njemu i upita: „Hoćeš li večeras doći na Vidikovac da gledaš zvezde?”

„O, da, gospodine!”, odgovori Ješko.

„Ako želiš, možeš doći u dvorac”, reče Krcko. „Kapetan Taja i ja idemo na tornjić, u sobu brata Jelka, da ih odande

posmatramo. Odatle se najbolje vidi ostrvo. Ako hoćeš, pozivamo te da nam se pridružiš.”

Ješko je osjetio da ga prožima drhtavica od radosti, mada je bio siguran da je sve to samo pogrešno čuo. Zaustio je da nešto kaže, ali mu se grlo steglo. Na kraju je ipak smogao snage da prozbori: „Mene, gospodine? U dvorac?”

„Baš tebe, Ješko, ako tvoji drugari mogu bez tebe”, potvrdi Krcko. „I ako ti nije žao da propustiš logorsku vatru. Dođi u suton, a ja ću reći stražarima da te očekujemo. Oni će te dopratiti do Jelkovog tornjića.”

„Hvala vam, gospodine!”, reče Ješko gušeći se od uzbuđenja.

„Hvala *tebi*, Ješko!”, uzvratilo Krcko i krupnim koracima krenu nizbrdo. Ješko je gledao za njim sve dok mu se nije izgubio iz vida, a potom jurnu na prvo drvo i počeo da skače, da se okreće i prevrće. Noć zvezda jezdilica, dvorac, Krcko...